

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний аграрний університет імені В.В. Докучаєва
(повне найменування вищого навчального закладу)

Кафедра землепорядного проектування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

_____ доцент Р. Шелудько

« ____ » _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НАУКОВІ ОСНОВИ ЗЕМЛЕВПОРЯДНОГО ПРОЕКТУВАННЯ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 19 «Архітектура та будівництво»
(шифр і назва напрямку підготовки)

Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій»
(шифр і назва спеціальності)

Факультет Факультет інженерів землепорядкування
(назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма дисципліни **Наукові основи землевпорядного проектування**

назва навчальної дисципліни

для здобувачів галузі знань 19 Архітектура та будівництво, за спеціальності
193 «Геодезія та землеустрій», освітньо-професійної програми

«__» _____ 2020 р. __ с.

Розробники: Степаненко Тетяна Олександрівна, доцент кафедри
 землевпорядного проектування, кандидат економічних наук

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри землевпорядного
 проектування (протокол № 1 від «25» серпня 2020 р.)

Завідувач кафедри
 землевпорядного проектування

 (підпис)

О.Я. Петренко

(ініціали та прізвище)

«__» _____ 2020 р.

Схвалено методичною комісією факультету інженерів землевпорядкування
 Протокол № ____ від ”__” _____ 2020 р.

”__” _____ 2020 р.

Голова _____ (О.В. Князь)
 (підпис) (ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4.0	Галузь знань <u>19 «Архітектура та будівництво»</u>	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність <u>193 «Геодезія та землеустрій»</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 100		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи здобувача – 2	Освітній рівень: <u>Магістр</u>	Лекції	
		20 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	6 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	60 год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: залік	Вид контролю: залік

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни "Наукові основи землевпорядного проектування" є формування у здобувачів системи теоретичних знань і набуття практичних навичок із землеустрою, ознайомлення із структурою та методикою розроблення землевпорядної документації, вивчення правових та організаційних основ діяльності у сфері землеустрою спрямованих на регулювання відносин, які виникають між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами із забезпечення сталого розвитку землекористування. Вивчення та відпрацювання механізмів забезпечення раціонального використання та охорони земель, створення сприятливого екологічного середовища та поліпшенні природних ландшафтів.

Завданням дисципліни "Наукові основи землевпорядного проектування" є вивчення закономірностей організації раціонального використання та охорони земель як територіального базису, природного ресурсу і основного засобу виробництва з метою прискорення темпу росту продуктивності праці на основі досягнень науково-технічного прогресу і раціонального поєднання інших видів

ресурсів (трудових, фінансових тощо). Аналіз інформаційного забезпечення правового, економічного, екологічного і містобудівного механізму регулювання земельних відносин на національному, регіональному, локальному, господарському рівнях шляхом розробки пропозицій по встановленню особливого режиму і умов використання земель. Вивчення механізмів здійснення заходів щодо прогнозування, планування, організації раціонального використання та охорони земель на національному, регіональному, локальному і господарському рівнях.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен

знати:

- призначення та завдання землевпорядного проектування;
- роль землеустрою у забезпеченні сталого розвитку територій;
- зміст та принципи землевпорядного проектування;
- методики та технології землеустрою;
- законодавче забезпечення здійснення землеустрою;
- прогнозну та проектну документацію щодо використання і охорони земель;
- особливості розвитку землеустрою в інших країнах;
- перспективи розвитку землевпорядного проектування в Україні і його основних напрямків вдосконалення.

вміти:

- встановлювати критерії оцінки екологічної та соціально-економічної ефективності землеустрою;
- встановити тенденції та напрямки розвитку землевпорядного проектування в Україні та зарубіжних країнах;
- використовувати набуті знання при вивченні економіки землекористування, земельного кадастру, земельного права, управління земельними ресурсами та інших спеціальних дисциплін, при виконанні магістерських робіт та при курсовому проектуванні.

Перелік компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми землеустрою, управління земельними ресурсами, управління та адміністрування землекористуванням, державного контролю за використанням та охороною земель із застосуванням сучасних технологій, теоретичних положень та методів дослідження.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів;

ЗК2. Здатність опановування базовими знаннями, включаючи сучасні наукові та технічні досягнення та використання їх в практичних ситуаціях;

ЗК3. Уміння виконання робіт та навчання з високим рівнем автономності, планування, організації та управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень;

ЗК4. Уміння використовувати інформаційні технології та інноваційні підходи;

ЗК5. Здатність формування комунікаційної стратегії та роботи у складі

творчого, зокрема, інтернаціонального колективу, відповідальності за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, зокрема під час проведення навчальних та кваліфікаційних навчально-технологічних практик;

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання, аналізу інформації з різних джерел та проведення досліджень на відповідному рівні;

ЗК7. Здатність сприйняття сучасних знань і донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності.

ЗК8. Розуміння необхідності саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, відповідальність за навчання інших та уміння досягнення таких цілей.

– ЗК9. Уміння оцінювати соціальну значимість результатів своєї діяльності, нести соціальну відповідальність за результати виконаної роботи.

3. Програма навчальної дисципліни

Вступ. Загальна характеристика курсу «Наукові основи землепорядного проектування». Предмет, метод і завдання курсу. Перспективи розвитку землепорядного проектування.

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи землепорядного проектування.

Тема 1. Виникнення землепорядного проектування. Землеустрій, як галузь наукового пізнання:

Тема 2. Теоретичні основи землеустрою: методологічні питання землеустрою, основні поняття та визначення системи землеустрою в Україні; землепорядне виробництво та його інформаційне забезпечення.

Тема 3. Система землепорядного проектування у зарубіжних країнах: реформування земельних відносин у зарубіжних країнах, поняття землепорядного проектування у зарубіжних країнах; землепорядне проектування з удосконаленням землеволодінь і землекористувань; землеустрій на сільськогосподарських землях.

Змістовий модуль 2. Організація і регулювання землеустрою.

Тема 4. Організація і регулювання землеустрою: обов'язковість землеустрою; організація і планування землеустрою; документація із землеустрою; ґрунтові, геоботанічні та інші обстеження земель при здійсненні землеустрою; технічне та технологічне забезпечення землеустрою; надання консалтингових послуг з питань землеустрою.

Тема 5. Роль землеустрою у забезпеченні сталого розвитку сільських територій: землеустрій на землях сільськогосподарського призначення; особливості внутрішньогосподарського землеустрою в умовах ринкової економіки; землеустрій у містах та інших населених пунктах.

Тема 6. Критерії оцінки екологічної та соціально-економічної ефективності землеустрою: суть, види і принципи оцінки ефективності землеустрою; методологія побудови системи показників оцінки; критерії та показники оцінки народногосподарської (суспільної) і комерційної (госпрозрахункової) ефективності землеустрою.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п/с	лаб	сам.	зал.		л	лаб	сам.	конс.	екз.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи землевпорядного проектування												
Тема 1. Вступ. Виникнення землевпорядного проектування. Землеустрій як галузь наукового пізнання	14	2	2		10		13	2	1	10		
Тема 2. Теоретичні основи землеустрою: методологічні питання землеустрою, основні поняття та визначення системи землеустрою в Україні, землевпорядне виробництво та його інформаційне забезпечення	18	4	4		10		13	2	1	10		
Тема 3. Система землевпорядного проектування у зарубіжних країнах: реформування земельних відносин у зарубіжних країнах, поняття землевпорядного проектування у зарубіжних країнах	18	4	4		10		12	1	1	10		
Разом за змістовим модулем 1.	50	10	10		30		38	5	3	30		
Змістовий модуль 2. Організація і регулювання землеустрою.												
Тема 4. Організація і регулювання землеустрою	18	4	4		10		13	2	1	10		
Тема 5. Роль землеустрою у забезпеченні сталого розвитку сільських територій	18	4	4		10		12	1	1	10		
Тема 6. Критерії оцінки екологічної та соціально-економічної ефективності землеустрою	12	2	2		30		13	2	1	10		
Разом за змістовим модулем 2.	50	10	10		30		38	5	3	30		
Усього	100	20	20		60		76	10	6	60		

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні проблеми у забезпеченні раціонального використання і охорони земель	4
2	Наукові дослідження землевпорядного проектування	4
3	Міжнародні програми та концепції сталого розвитку. Впровадження сталого розвитку в Україні	4
4	Основи землеустрою: теорія, методологія та практика	2
5	Реформування земельних відносин в Україні	2
6	Ділова гра "Мозкова атака"	2
7	Управління системою землеустрою	2
	Разом	20

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наукові дослідження землевпорядного проектування	4
2	Історичний аспект формування і розвитку земельних відносин	4
3	Економічна, екологічна та соціальна роль землі в життєдіяльності суспільства	4
4	Генезис землеустрою в Україні	2
5	Державне регулювання використання та охорони земель	2
6	Землевпорядне проектування як інструмент регулювання земельних відносин	2
7	Впровадження стратегії сталого розвитку в Україні як основи створення економічно доцільного та екологічно безпечного використання земель	2
	Разом	20

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
—	—	—

8. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача відноситься до інформаційно-розвиваючих методів навчання і є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Види самостійної роботи студентів за цільовим призначенням:

1. Вивчення нового матеріалу: читання та конспектування літературних джерел інформації; перегляд відеозаписів; прослуховування лекцій магнітних записів; інші види занять.

2. Поглиблене вивчення матеріалу: підготовка до контрольних, практичних, семінарів; виконання типових задач; інші види занять.

3. Вивчення матеріалу з використанням елементів творчості: проведення лабораторних робіт з елементами творчості; розв'язання нестандартних задач; виконання розрахунково-графічних робіт і курсових робіт; участь у ділових іграх і в розборі проблемних ситуацій; складання рефератів, доповідей, інформацій з заданої теми; інші види занять.

4. Вдосконалення теоретичних знань і практичних навичок в умовах виробництва: навчальні практикуми, робота на філіях кафедр; усі види практик.

Теми підготовки до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Природоохоронні заходи та моніторинг земель	4
2	Історичний аспект формування і розвитку земельних відносин	4
3	Землеустрій на загальнодержавному та регіональному рівнях	4
4	Землеустрій на місцевому рівні Генезис землеустрою в Україні	4
5	Державне регулювання використання та охорони земель	4
6	Землевпорядне проектування як інструмент регулювання земельних відносин	5
7	Законодавче забезпечення землеустрою в Україні	5
8	Впровадження стратегії сталого розвитку в Україні як основи створення економічно доцільного та екологічно безпечного використання земель	5
9	Соціально-економічне та екологічне значення підвищення ефективності використання землі	5
10	Реформування земельних відносин в Україні	5
11	Методичні положення оптимізації структури використання орних земель	5
12	Використання ГІС-технологій в землеустрої	5
13	Проблеми землевпорядкування, які впливають із Земельного кодексу України	5
	Разом	60

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання навчальним планом не передбачені.

10. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються наступні методи навчання:

1). Група методів за джерелом інформації і сприйняття навчальної інформації – **словені** (лекція, семінари, бесіда, розповідь); **наочні** – (ілюстрація, демонстрація, презентація), **практичні** (збір інформації, її економічна обробка, розрахунки, графічно-схематичне зображення інформації).

Лекція – логічно вивершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, ілюстрований, за необхідності, засобами наочності та демонстрацією дослідів. Лекція є однією з основних організаційних форм навчальних занять і, водночас, методів навчання.

Лекція із застосуванням ігрових методів – застосовуються методи мозкової атаки, методи конкретних ситуацій та інші, коли здобувачі самі формулюють проблему, і самі намагаються її вирішити.

Семінари – форма навчального заняття, при якій викладач організує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких здобувачі готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань. Семінарські заняття можуть проводитися у формі бесіди, рецензування та обговорення рефератів і доповідей, дискусій тощо.

Практичні заняття – форма навчального заняття, на якому викладач організує детальний розгляд здобувачами окремих теоретичних положень

навчальної дисципліни та формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання сформульованих завдань.

Індивідуальне заняття – форма навчального заняття, що проводиться з окремими здобувачами з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей.

Рольові ігри – форма активізації здобувачів, за якої вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації у ролі безпосередніх учасників подій.

Консультація – форма навчального заняття, при якій здобувач отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування (проводяться протягом семестру – поточні та екзаменаційні консультації).

2). Група методів за логікою передачі і сприйняття навчального матеріалу: – індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;

3). Група методів за ступенем самостійного мислення при засвоєнні знань – репродуктивні та продуктивні (дослідницькі, пошукові, частково-пошукові);

4). Група методів за ступенем управління навчальним процесом: навчання під керівництвом викладача, самостійна робота студента з навчальною та науковою літературою, текстами лекцій, підготовка до семінарських і практичних занять, робота з комп'ютером, виконання письмових завдань.

Допуск до заліку відбувається за умов відвідування здобувачем семінарських занять, прийняття участі в обговоренні проблемних питань.

11. Методи контролю

Система оцінювання результатів успішності засвоєння знань, вмінь, комунікацій, автономності та відповідальності здобувачів включає поточний, модульний (відповідно визначеному змістовому модулю), та підсумковий/семестровий контроль результатів навчання.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів.

Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за двома напрямками:

- I – контроль систематичності та активності роботи на семінарських та практичних заняттях;
- II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль здійснюється у формі: усне опитування; фронтальне опитування; індивідуальне опитування; письмові контрольні роботи; тестування.

Модульний контроль проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання здобувача після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Підсумковий/Семестровий контроль проводиться у формі заліку у терміни, передбачені графіком навчального процесу.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Підсумкова семестрова оцінка на 1-му семестрі визначається:

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			
T1	T2	T3	T6	T7	T8	100
*15	15	20	15	20	15	
**50			50			

* - максимальна кількість балів по кожному з модулів, максимальна сума балів з екзамену складає 100.

** - кількість балів, що складаються у підсумкову

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ З ДИСЦИПЛІНИ

Оцінювання знань здобувачів з дисципліни здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролю знань (залік) за 100-бальною шкалою.

Протягом вивчення курсу «Наукові основи землевпорядного проектування» здобувач має брати активну участь в обговоренні програмних питань на практичних заняттях.

Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за трьома напрямками:
1– контроль систематичності та активності роботи на семінарських та практичних заняттях;

2 – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання;

3 – контроль за виконанням модульних завдань.

Проміжний контроль за опануванням дисципліни здійснюється за спеціально розробленими завданнями теоретичного та практичного характеру, які оцінюються за 100-бальною системою по кожному з модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка **"відмінно"** – **90-100 балів** – виставляється здобувачу, який при відповіді на запитання показав усебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, правильно та повністю виконав поставлене завдання, уміє

грамотно інтерпретувати одержані результати, продемонструвати знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання.

Оцінка **"добре" – 75-89 балів** – виставляється здобувачу, якщо при відповіді на запитання він виявив повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, правильно виконав поставлене завдання, показав володіння практичними вміннями та навичками, але припустився окремих несуттєвих помилок, які не мають принципового значення.

Оцінка **"задовільно" – 60-74 балів** – виставляється, якщо при відповіді на запитання здобувач виявив повні знання основного програмного матеріалу в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, у цілому впорався з поставленим завданням, але при цьому окремими вміннями та навичками володів невпевнено, припустився незначних помилок в арифметичних розрахунках, демонстрував здатність упоратися з виконанням завдань, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення.

Оцінка **"незадовільно" – 35-59 балів** – виставляється, якщо при відповіді на запитання здобувач виявив серйозні прогалини в знаннях основного матеріалу, зробив принципові помилки, не зміг розв'язати задачу і провести розрахунки тощо.

13. Методичне забезпечення

1. Степаненко Т.О. Підвищення економіко-екологічної ефективності використання земельних ресурсів у сільськогосподарських підприємствах: метод. реком. / розроб. Т. О. Степаненко; за ред. д-ра екон. наук, проф. О. І. Гуторова / Харк. нац. аграр. ун-т. – Х., 2013. – 24 с.

2. Петренко О.Я. Землепорядне проектування: Проект землеустрою, що забезпечує еколого-економічне обґрунтування сівозмін та впорядкування угідь (організація угідь): Методичні вказівки до розробки курсового проекту: Проект землеустрою, що забезпечує еколого-економічне обґрунтування сівозмін та впорядкування угідь / О.Я. Петренко, П.Ф. Цигікал, Т.О. Степаненко. – Х.: ХНАУ, 2013. – 30 с.

3. Степаненко Т.О. Економіко-екологічна ефективність використання земельних ресурсів у сільськогосподарських підприємствах: монографія / Т. О. Степаненко; за ред. д-ра екон. наук, проф. О. І. Гуторова / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Х.: ТОВ «Друкарня Мадрид», 2013. – 304 с.

4. Степаненко Т.О. Оцінка економічної та екологічної ефективності використання земельних ресурсів сільськогосподарських підприємств / Т.О. Степаненко // Сучасні парадигми розвитку конкурентоспроможного агропромислового виробництва: колективна монографія / Під ред. д.е.н., професора Ю.О. Нестерчук. – Умань: ВПЦ «Візаві», 2013. – 364 с. – С. 235 – 246.

5. Степаненко Т.О. Вплив організації території сільськогосподарських підприємств на інтенсифікацію використання землі / Т.О. Степаненко // Вісник ДонНУ: Серія В «Економіка і право» (випуск 1), 2015 – С. 342-345. - 467 с.

6. Степаненко Т.О. Інституційні аспекти регулювання земельних відносин [Електронний ресурс] / Т.О. Степаненко // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2017. – № 4 (09). – Режим доступу до ресурсу: <http://www.easterneurope-ebm.in.ua/9-2017-ukr>.

14. Тематика науково-дослідної роботи магістрантів

Тематика наукових досліджень магістрантів узгоджується із темами магістерських робіт та тематико кафедри землепорядного проектування "Економічні, екологічні та технічні засади щодо організації сільських територій із створенням просторових умов, що забезпечують еколого-економічну оптимізацію раціонального використання і охорони земель".

Перелік напрямків наукових досліджень:

1. Земельні ресурси в системі суспільних відносин.
2. Історичний аспект формування і розвитку земельних відносин.
3. Землепорядне проектування як інструмент регулювання земельних відносин.
4. Генезис землеустрою в Україні.
5. Землеустрій на загальнодержавному та регіональному рівнях.
6. Землеустрій на місцевому рівні.
7. Землеустрій у містах та населених пунктах.
8. Законодавче забезпечення землеустрою в Україні.
9. Впровадження стратегії сталого розвитку в Україні як основи створення економічно доцільного та екологічно безпечного використання земель.
10. Соціально-економічне та екологічне значення підвищення ефективності використання землі.
11. Сільські території України.
12. Економічна, екологічна та соціальна роль землі в життєдіяльності суспільства.
13. Основні проблеми забезпечення ефективного та раціонального використання земель.
14. Державне регулювання використання та охорони земель.
15. Природоохоронні заходи та моніторинг земель.
16. Економіко-екологічні основи вилучення деградованих орних земель з інтенсивного обробітку.
17. Методичні положення оптимізації структури використання орних земель.
18. Використання ГІС-технологій в землеустрої.

15. Питання для самоконтролю з дисципліни „Наукові основи землепорядного проектування”

1. Охарактеризуйте походження поняття "землепорядного проектування".
2. У чому полягали перші землепорядні дії?
3. Назвіть відомих вчених землепорядників та їх теорій.
4. Яке сучасне визначення землеустрою?
5. Дайте визначення предмету та методів навчальної дисципліни "Наукові основи землепорядного проектування".
6. Назвіть завдання навчальної дисципліни "Наукові основи землепорядного проектування".
7. Охарактеризуйте земельні реформи в зарубіжних країнах.
8. Як формувався землеустрій у зарубіжних країнах?
9. Яке поняття вкладається в межування земель в зарубіжних країнах?

10. Охарактеризуйте землеустрій з удосконалення землеволодінь і землекористувань в зарубіжних країнах.
11. Передумови здійснення земельної реформи в Україні.
12. Суть державної програми реалізації земельної реформи в Україні.
13. Аналіз рівня використання земель в господарствах дореформового періоду.
14. Причини зниження інтенсивності використання земель в господарствах дореформового періоду.
15. Спільність і відмінність Земельних кодексів України, прийнятих після проголошення самостійності.
16. Основні етапи реалізації земельної реформи України.
17. Види господарств, які формуються на сучасному етапі реформування земельних відносин.
18. Особливості формування землекористувань нового типу (просторовий і економічний аспекти).
19. Особливості формування землекористувань нового типу (юридично – правовий і технічний аспекти).
20. Особливості формування землекористувань нового типу (ландшафтно – екологічний аспект).
21. Проблеми землевпорядкування, які впливають із Земельного кодексу України.
22. Зміст і завдання землеустрою.
23. Зміст проекту землевпорядкування сільськогосподарського підприємства (агроформування) – складові частини.
24. Дайте визначення землевпорядного виробництва та розкрийте суть його інформаційного забезпечення.
25. Назвіть принципові положення земельно-територіального ресурсу як економічної категорії.
26. Розкрийте зміст земельної власності та її видів.
27. Охарактеризуйте землю як товар в ринковій економіці
28. Охарактеризуйте землеустрій як складову частину господарського механізму країни.
29. Вкажіть роль землеустрою в умовах ринкової економіки.
30. Які властивості землі враховуються при землеустрої?
31. Складові частини проекту землевпорядкування населених пунктів.
32. Проект відведення земель для НСП та його зміст.
33. Які основні причини виникнення негативних явищ в сучасних агроландшафтах?
34. Необхідність ландшафтно-екологічного підходу до організації раціонального землекористування.
35. Функції природних угідь (біоцентрів) в агроландшафтах.
36. Зонування земель за функціональним використанням.
37. Роздержавлення і приватизація земель населених пунктів.
38. Складання пропозицій з формування прибудинкових територій.
39. Складання пропозицій щодо поліпшення використання земель.

40. Нормативна і правова база встановлення обмежень і обтяжень у використанні сільськогосподарських підприємств.
41. Визначення розмірів збитків сільськогосподарського виробництва.
42. Структура закону України “Про землеустрій” основні поняття, які прийняті в законі.
43. Принципи землеустрою. Суб’єкти та об’єкти землеустрою.
44. Регулювання процесом землеустрою.
45. Організація і регулювання землеустрою.
46. Документація із землеустрою.
47. Проведення землеустрою на різних ієрархічних рівнях.
48. Основні положення закону України “Про екологічну мережу України”.
49. Закон України “Про відмежування земель режимного використання” та завдання землевпорядкування які звідси впливають.
50. У чому полягає особливість землеустрою в регіонах, які мають негативні явища при використанні земель?
51. Яка особливість землеустрою в районах експлуатації сировинних ресурсів?
52. Охарактеризуйте склад і цільове призначення земель України.
53. Розкрийте суть процедури зміни цільового (функціонального) використання земель при землеустрої.
54. Дайте визначення поняття і змісту землевпорядного проектування.
55. Поясніть принципи землевпорядного проектування.
56. Що таке землевпорядна документація?
57. Які є види землевпорядної документації?
58. Що таке проект землеустрою і які є його види?
59. Назвіть методи землевпорядного проектування.
60. Що є теоретичною основою при побудові системи показників екологічної оцінки проектів землеустрою?
61. Назвіть критерії та показники народногосподарської (суспільної) та комерційної (госпрозрахункової) ефективності землеустрою у ринковій економіці.

16. Рекомендована література

Основна

1. Третьяк А.М. Наукові основи землеустрою. Навчальний посібник. – Київ: ТОВ ЦЗРУ, 2002.- 342 с.
2. Третьяк А.М. Теоретичні основи землеустрою / А.М. Третьяк. - К.: ІЗУ УААН, 2002. – 152 с.
3. Третьяк А.М. Наукові основи економіки землекористування та землевпорядкування / А.М. Третьяк, В.М. Другак. – К.: ЦЗРУ, 2003 - 337 с.
4. Сулин М. А. Основы землеустройства / М.А. Сулин: учеб. пособие. — СПб.: Лань, 2002. — 128 с.
5. Сулин М.А. Землеустройство / М.А. Сулин: учеб. пособие. – Лань, 2005. – 448 с.
6. Чешев А.С. Основы землепользования и землеустройства / А.С. Чешев, В.Ф. Вальков: учеб. для вузов. – [2-е издание, доп. и перераб.]. — Ростов на Дону: МарТ, 2002. — 544 с. (Серия «Экономика и управление».)

7. Волков С.Н. Землеустройство: теоретические основы землеустройства / С.Н. Волков. – Т.1– М.: Колос., 2001. – 494 с.
8. Богіра М.С. Землевпорядне проектування: теоретичні основи і територіальний землеустрій: навч. посіб. / М.С. Богіра, В.І. Ярмолюк; за ред. к.е.н. М.С. Богіри. – К.: Аграрна освіта, 2011. – 416 с.
9. Управління земельними ресурсами: Законодавча база, Т. 1.: наук. вид. / О.І. Мітрофанова, М.О. Пілічева, А.Я. Сохнич, О.О. Костишин, М.В. Смолярчук, А.П. Лізунова, А.С. Попов. – Донецьк: УНІТЕХ, 2012. – 406 с.
10. Управління земельними ресурсами: Законодавча база, Т. 1.: наук. вид. / О.І. Мітрофанова, М.О. Пілічева, А.Я. Сохнич, О.О. Костишин, М.В. Смолярчук, А.П. Лізунова, А.С. Попов. – Донецьк: УНІТЕХ, 2012. – 406 с.
11. Управління земельними ресурсами: Законодавча база, Т. 2.: наук. вид. / П.П. Колодій, О.І. Черечон, В.В. Тишковець, Л.В. Сухомлін, К.О. Гермонова. – Донецьк: УНІТЕХ, 2012. – 438 с.
12. Управління земельними ресурсами: Законодавча база, Т. 1.: наук. вид. / О.І. Мітрофанова, М.О. Пілічева, А.Я. Сохнич, О.О. Костишин, М.В. Смолярчук, А.П. Лізунова, А.С. Попов. – Донецьк: УНІТЕХ, 2012. – 406 с.
13. Управління земельними ресурсами: Законодавча база, Т. 7.: наук. вид. / Ю.Ф. Креніда, А.Г. Петрушин, О.В. Мотильова, С.Г. Могильний. – Донецьк: УНІТЕХ, 2012. – 237 с.
- 14.. Управління земельними ресурсами: Сталий розвиток сільських територій, Т. 6.: наук. вид. / С.С. Радомський, В.В. Тимошевський, А.С. Попов, М.Г. Ступень, Л.В. Ткачук, Н.Є. Стойко, А.М. Шворак. – Донецьк: УНІТЕХ, 2012. – 461 с.
15. Економіка природокористування: підручник / [Фурдичко О.І., Мармуль Л.О., Малаєв В.О., Пилипенко Ю.В.]. – К.: Аграрна освіта, 2009. – 256 с.
16. Ходаківська О.В. Земельні відносини у сільському господарстві: регіональний вимір: монографія / О.В. Ходаківська, Н.І. Бурлака. – К.: ННЦ ІАЕ, 2012. – 242 с.
17. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва, 2017. 272 с.

Додаткова

1. Про охорону навколишнього середовища: Закон України Законодавчі акти і нормативні документи. „Юрист – Плюс”, 2012.
2. Про оренду землі: Закон України // Урядовий кур’єр №203-204, 22 жовтня 1998.
3. Про Загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки. : Закон України Законодавчі акти і нормативні документи. „Юрист – Плюс”, 2013.
4. Третьяк А.М. Наукові основи економіки земле користування та землевпорядкування / А.М. Третьяк, В.М. Другак. - К.: ЦЗРУ, 2003 - 337 с.
5. Казьмір П.Г. Регіональні особливості землевпорядкування: курс лекцій / П.Г. Казьмір, Л.П. Казьмір – Львів. держ. аграр. ун-т., Львів: - 2007. – 93 с.
6. Дроздяк М.В. Просторова організація агроландшафтів: Навч.посібник / М.В.Дроздяк, П.Г.Казьмір. - Львів, 2007. – 185 с.

7. United Nation. Agenda XXI: Programme of action for sustainable development report. UN Publications, 1992.- [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.un.org/esa/dsd/agenda21/>

8. Environmental Sustainability Index: Benchmarking National Environmental Stewardship. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.yale.edu/esi/>.

9. Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://wdc.org.ua/uk/services/country-profiles-visualization>

10. Strategy of the Economic and Social Development of Ukraine for the Years 2004-2015. Towards European Integration, — К., 2004.

11. Державна цільова програма розвитку українського села на період до 2015 року / Затверджена постановою КМУ від 19 вересня 2007р., № 1158 // Економіка АПК. – 2007. – № 11. – С. 3–58.

12. Екологія землекористування : навч. посіб. / А.М. Третяк, О.С. Будзяк, В.М. Третяк та ін. ; за заг. ред. Третяка А.М. – К. : Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. – 178 с.

13. Концепція загальнодержавної програми сталого розвитку сільських територій до 2020 року. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.minagro.gov.ua/page/?9689>.

17. Інформаційні ресурси

1. Законодавство України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/a>

2. Наукова періодика України; Нац. бібл. України ім. В. І. Вернадського. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/>

3. Научная электронная библиотека. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://elibrary.ru/defaultx.asp>

4. Інтернет ресурс. Режим доступу: <http://www.dazru.gov.ua>

5. Інтернет ресурс. Режим доступу: <http://www.dzk.gov.ua/>

6. Інтернет ресурс. Режим доступу: <http://www.myland.org.ua>

7. Інтернет ресурс. Режим доступу: <http://zsu.org.ua>

8. Інтернет ресурс. Режим доступу: <http://zem.ua>

**Завідувач кафедри землевпорядного
проектування, канд. екон. наук, доцент**

О.Я. Петренко

Ведучий курсу, канд екон. наук, доцент

Т.О. Степаненко